

Świętochłowice, dnia 14.03.2014 r.

**SPRAWOZDANIE OPISOWE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII ZA ROK 2013**

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2013 był realizowany na bieżąco oraz wszystkie jego zadania zostały wykonane zgodnie z poniższymi uchwałami:

- **Nr XXVII/324/12 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2012 r.** w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” na rok 2013;
- **nr XXXII/381/13 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 27 marca 2013 r.** w sprawie zmiany uchwały Nr XXVII/324/12 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” na rok 2013 z późniejszymi zmianami;
- **nr XXXIX/434/13 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 30 września 2013 r.** w sprawie zmiany uchwały Nr XXVII/324/12 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii” na rok 2013 z późniejszymi zmianami.

**OPIS REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ZA ROK 2013:**

ZADANIE NR 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

Realizatorem powyższego zadania było Centrum Integracji Społecznej w Świętochłowicach oraz Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach Sp. z o.o. w ramach Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Centrum Integracji Społecznej w Świętochłowicach

Centrum Integracji Społecznej w Świętochłowicach realizuje działania na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Na ten cel w 2013 r. przeznaczono w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii kwotę w wysokości **580 732 zł**. Przedmiotem działalności CIS jest organizowanie reintegracji zawodowej i społecznej mieszkańców Świętochłowic zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz realizacja zatrudnienia społecznego. Beneficjentami CIS są m.in. osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków po zakończeniu terapii odwykowej. Głównym kryterium kwalifikacji osób do uczestniczenia w zajęciach CIS stanowi problem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Uczestnicy Centrum Integracji Społecznej w Świętochłowicach w 2013 r. brali udział w wielu zajęciach, które miały na celu kształcenie umiejętności psychospołecznych. Zajęcia prowadzone były przez psychologa oraz doradcę zawodowego. Były to zajęcia cykliczne, spotkania grupowe odbywające się raz w tygodniu (6-8 godzin). Zajęcia prowadzone były głównie w formie warsztatowej, aby ich uczestnicy mieli możliwość brać w nich aktywny udział oraz nabywać w praktyce nowych umiejętności. Jednym z głównych zadań prowadzonych warsztatów było przygotowanie jednostki do samodzielnego świadczenia pracy na wolnym rynku. W tym celu uczestnicy odbyli kilkumiesięczny cykl spotkań, podczas których ćwiczone były umiejętności psychospołeczne takie jak:

- motywacja do działania (poszukiwania pracy, podjęcia działań na rzecz zerwania z nałogiem);
- umiejętność radzenia sobie ze stresem i złymi emocjami;
- zarządzanie sobą w czasie;
- twórcze i kreatywne myślenie;
- podejmowanie decyzji i rozwiązywanie problemów.

W ramach działań profilaktycznych uczestnikom proponowane były cykle spotkań poświęcone tematyce uzależnień. Podczas tych zajęć prezentowane były m. in. filmy o tej tematyce przedstawiające mechanizmy działania uzależnienia, jego postępowanie oraz konsekwencje, które za sobą niesie zarówno dla jednostki, jak i dla całej jej rodziny.

Podejmowane były również pogadanki o tematyce „alkohol i narkotyki a problem ze znalezieniem pracy, utrata pracy i kwalifikacji” studium przypadku – Case Study na podstawie filmu „Lot” Roberta Zemeckisa, 2012 r. (dramat, prod. USA), którego główny bohater, pilot samolotu boryka się z problemem alkoholowym, traci wszystko (rodzinę, pracę, godność, wolność, prestiż). Główne problemy przedstawione w filmie to: przyznanie się i zaakceptowanie choroby, praca nad sobą, wychodzenie z alkoholizmu.

Po filmie przeprowadzono rozmowę na jego temat ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzi na poniższe pytania:

- wskaż zasadnicze problemy o których opowiada film;
- jak przejawiał się problem z alkoholem/ narkotykami, co wskazywało na to, że główny bohater traci kontrolę nad sobą, swoim życiem, pracą;
- jakie wyróżniasz etapy postępowania tej choroby (na różnych przykładach), co jest znamienne dla poszczególnych etapów, jak przejawia się choroba (wewnętrzne i zewnętrzne oznaki);
- w którym momencie nastąpił zwrot u głównego bohatera, co wydarzyło się i dlaczego;
- co spowodowało, że pilot się zmienił, że podjął takie, a nie inne decyzje.

Analiza powyższego przypadku miała za zadanie uczyć krytycznej oceny, analizy informacji, prezentacji własnych opinii oraz pracy zespołowej. Przyczyniła się do lepszego rozumienia zjawiska przedstawionego problemu, ze szczególnym uwzględnieniem tematu zatrudnienia (utrata pracy z powodu uzależnienia, niemożność powrotu do wykonywania zawodu, utrata licencji, problem ze znalezieniem nowej pracy).

Tematyka uzależnień i ich następstw prezentowana była uczestnikom również w formie pokazu filmu „Tylko strach” Polski dramat obyczajowy, 1993, gdzie główna bohaterka Katarzyna Sosnowska (Anna Dymna) – znana dziennikarka telewizyjna – po 7 latach nałogowego picia próbuje wrócić do pracy po kuracji antyalkoholowej. Film przedstawia problem alkoholizmu i następstw związanych z tą chorobą - w postaci utraty pracy, autorytetu oraz więzi z drugim człowiekiem.

Działania podejmowane podczas zajęć w Centrum Integracji Społecznej w Świętochłowicach miały na celu zapobieganie negatywnemu zjawisku jakim jest alkoholizm i narkomania.

Jednym z zadań CIS jest uświadamianie społeczeństwu, że problem ten jest bardzo złożony, a działania profilaktyczne nie mogą ograniczać się jedynie do moralizowania.

Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach Sp. z o.o. – Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W dniu 30 kwietnia 2013 r. została zawarta umowa Nr U/690/NWZ/4507/13 pomiędzy Gminą Świętochłowice a Zespołem Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach Sp. z o.o., której przedmiotem było przekazanie środków publicznych w łącznej kwocie 57 374,58 zł z przeznaczeniem na realizację w terminie do 31.12.2013 r. zadania w zakresie promocji zdrowia w postaci **programu profilaktycznego dla mieszkańców Miasta Świętochłowice pn. „Pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików”**.

Program profilaktyczny był adresowany do następujących grup odbiorców: osób uzależnionych od alkoholu, uzależnionych od kilku substancji psychoaktywnych w tym od alkoholu, osób używających alkoholu w sposób szkodliwy, współuzależnionych oraz osób z syndromem Dorosłego Dziecka Alkoholika.

Program zakładał następujące cele:

1. osoby uzależnione od alkoholu/od kilku substancji psychoaktywnych/używające alkohol w sposób szkodliwy - doprowadzenie do trwałego utrzymywania abstynencji, doprowadzenie do zmniejszenia ilości sytuacji picia oraz ilości jednorazowo wypijanego alkoholu, ograniczenie negatywnych skutków wynikających z picia alkoholu lub przyjmowania innych substancji psychoaktywnych, nabywanie umiejętności rozpoznawania kryzysów związanych z nawrotami choroby i umiejętności przeciwdziałania im, umacnianie i doskonalenie umiejętności interpersonalnych oraz dalszy konstruktywny rozwój jednostki.
2. osoby współuzależnione – rozpoznawanie strat doświadczanych w destrukcyjnym związku wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnej przez partnera, rozpoznanie własnych zachowań współuzależnionych i praca nad zmianą tych zachowań w kierunku zachowań konstruktywnych, rozwój własnych strategii przeciwdziałających mechanizmom współuzależnienia, nabywanie umiejętności określania i stawiania granic w sytuacjach związanych z uzależnieniem partnera (w sytuacjach przemocowych lub w sytuacjach innych konfliktów rodzinnych), nabywanie umiejętności rozpoznawania i realizowania własnych potrzeb, rozwijanie własnych zasobów służących zachowaniom prozdrowotnym, pomoc w odbudowaniu relacji z bliskimi.
3. osoby z syndromem DDA – redukcja istniejących objawów zespołu stresu pourazowego, przepracowanie traum z dzieciństwa, toksycznych relacji, wypracowanie

korektywnych, zdrowych doświadczeń, odkrycie własnego potencjału, zdobycie wiary we własne możliwości i moc sprawczą.

Program był realizowany w okresie od maja do grudnia 2013 r. w oparciu o indywidualne oraz grupowe sesje terapeutyczne.

Liczba uczestników programu

W programie wzięło udział 110 pacjentów – 51 kobiet oraz 59 mężczyzn. Największą grupę stanowiły osoby z rozpoznaniem uzależnienia od alkoholu będące na różnym etapie procesu zdrowienia – 89 osób. Pomocą terapeutyczną objęto 18 osób współuzależnionych oraz 3 osoby z syndromem DDA.

Liczba udzielonych świadczeń

Łącznie udzielono 519 świadczeń, w tym:

442 sesje psychoterapii indywidualnej,

26 sesji psychoterapii grupowej – tj. 77 świadczeń grupowych w odniesieniu do każdego uczestnika spotkania.

Program okazał się ważną propozycją uzupełniającą ofertę terapeutyczną ośrodka, która w znaczący sposób przyczyniła się do wzrostu kompleksowości i ciągłości opieki oraz zapewniła zrealizowanie postulatu zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej. Realizacja programu wskazuje zwłaszcza bardzo duże zapotrzebowanie jego beneficjentów na systematyczne sesje psychoterapii indywidualnej. Dzięki programowi profilaktycznemu możliwe było spełnienie niezwykle ważnego mającego przyczynić się do poprawy funkcjonowania jednostki rekomendowanego standardu jakim jest cotygodniowe spotkanie pacjenta z jego terapeutą indywidualnym.

ZADANIE NR 2

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zgodnie z Gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2013 realizatorami tego zadania byli:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świętochłowicach
- Kadra naukowa;
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań” w Świętochłowicach;

- Świetlice środowiskowe prowadzone przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego RP.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świętochłowicach

W ramach powyższego zadania podejmowane były działania na rzecz osób uzależnionych od alkoholu mobilizujące do podjęcia leczenia odwykowego. Komisja przyjmowała zgłoszenia dotyczące osób nadużywających alkoholu. Motywowała członków rodzin do podjęcia terapii dla osób współuzależnionych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła w 2013 roku 89 rozmów interwencyjno – motywujących oraz występowała 27 razy do Sądu z wnioskami o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Na działania GKRPA przeznaczono kwotę 104 016,00 zł – w ramach tychże środków sfinansowane zostały badania przeprowadzane przez biegłych sądowych. W roku 2013 zostało zdiagnozowanych 56 osób.

Dodatkowo Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi na bieżąco współpracę z osobami pracującymi z ofiarami przemocy w rodzinie (kuratorzy, pedagodzy, policjanci, pracownicy socjalni).

Kadra naukowa

Zadanie nr 2 Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2013 przewidywało również opracowanie diagnozy problemów i potrzeb dzielnicy Świętochłowic - Lipiny.

Raport został opracowany na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach przez zespół pod kierunkiem Prof. zw. dr hab. Kazimiery Wódcz w składzie:

Dr hab. Krystyna Faliszek

Dr Ewa Leśniak-Berek

Dr Sabina Pawlas-Czyż

Dr Barbara Kowalczyk

Dr Dorota Nowalska-Kapuścik

Dr Witold Mandrysz

Dr Grzegorz Libor

Mgr Monika Szpoczek-Sała

Mgr Barbara Słania

Maciej Klimek

Zofia Trzeszkowska

Raport „Diagnoza potrzeb mieszkańców dzielnicy Świętochłowic Lipiny” jest rezultatem badań oraz analiz socjologicznych, których głównym celem było zdiagnozowanie problemów (tj. np. nadużywanie alkoholu, bezrobocie, przestępczość), potrzeb oraz zasobów dzielnicy Świętochłowic Lipin. Przeprowadzone badania pozwolą zaprojektować działania zmierzające do poprawy sytuacji mieszkańców dzielnicy, zwiększyć ich uczestnictwo w życiu społecznym, szczególnie w zakresie samodzielnego oraz instytucjonalnego rozwiązywania problemów artykułowanych przez uczestników życia społecznego Lipin, ale przede wszystkim zdefiniować zasoby osobowe, instytucjonalne, stowarzyszeniowe dzielnicy, które będą wyjściową w organizowaniu społeczności lokalnej. Diagnoza przyczyni się do opracowania i wdrożenia optymalnych mechanizmów aktywizacji, skierowanych do mieszkańców dzielnicy Lipiny w celu większej aktywnej partycypacji w życiu społeczno-kulturalnym Miasta Świętochłowice.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań” w Świętochłowicach

Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań” działa na podstawie Krajowego Programu o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie. Jednym z celów tego programu jest organizowanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Na tej podstawie powstał Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań”, którego zadaniem jest:

1. w zakresie interwencyjnym zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie:
  - ochrony przed osobą stosującą przemoc,
  - udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej i wsparcia,
  - rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i opracowanie planu pomocy,
  - wsparcie w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej w występowaniem przemocy w rodzinie
2. w zakresie potrzeb bytowych zapewnienie:
  - całodobowego okresowego pobytu,
  - pomieszczeń do spania,
  - wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego,
  - miejsca zabaw dla dzieci
  - pomieszczenia do nauki,
  - ogólnodostępnych łazienek
  - pomieszczenia do prania i suszenia,

- miejsca do przygotowania posiłku.
- 3. w zakresie terapeutyczno wspomagającym:
  - opracowanie diagnozy rodziny i indywidualnego planu pomocy ofierze przemocy w rodzinie uwzględniającego: cele, metody i czas pomocy,
  - udzielanie poradnictwa: psychologicznego, pedagogiczno- wychowawczego, prawnego , socjalnego,
  - prowadzenie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie
  - prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie ofiary przemocy oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc,
  - prowadzenie zajęć terapeutycznych,
  - zapewnienie dostępu do pomocy medycznej
  - przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci i udzielenie im wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej.

Powyższe zadania były realizowane w 2013 r. na bieżąco przez Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań”.

Świetlice środowiskowe prowadzone przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego RP.

Ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. **Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom z rodzin dysfunkcyjnym w formie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych realizujących programy profilaktyczne, w tym organizację „Akcji lato”** - zgodnie z Zarządzeniem nr 298/2013 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 16.05.2013 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego Miasta Świętochłowice z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na powyższy cel przewidziano kwotę w wysokości 99 480,00 zł.

W ramach konkursu wybrano 5 podmiotów, które zrealizowały w 2013 r. powyższe zadanie publiczne Miasta Świętochłowic:

- 1) **Rzymskokatolicką Parafię pw. Matki Bożej Różańcowej w Świętochłowicach.**
Parafia zrealizowała kolonie w Soblówce dla dzieci z rodzin ubogich, zaniedbanych wychowawczo i zdrowotnie, zagrożonych wszelkimi rodzajami patologii społecznych.
- 2) **Rzymskokatolicką Parafię Św. Piotra i Pawła w Świętochłowicach;**
Parafia zorganizowała sześć jednodniowych wycieczek dla dzieci i młodzieży uczącej się w wieku 6-19 lat pochodzących z ubogich środowisk – rodzin wielodzietnych, patologicznych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, borykających się z problemami finansowymi;
- 3) **Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Chorzów.**
ZHP zorganizował obóz letni w Słupi dla dzieci z terenu Miasta Świętochłowice w wieku 10-15 lat z rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy alkoholowe. Obóz łączył zajęcia typowo harcerskie z działaniami propagującymi zdrowy styl życia;
- 4) **Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża.**
PCK organizował wypoczynek letni (14-dniowe kolonie w Zwardoniu) dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z problemem alkoholowym ze Świętochłowic, łączący program profilaktyki alkoholowej z wypoczynkiem oraz atrakcjami etno-kulturalnymi;
- 5) **Fundację Rodzin Polskich im. bł. Jana Pawła II.**
Fundacja zrealizowała wyjazd na Festiwal Życia w Kodniu w okresie letnim dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zmarginalizowanych z terenu Miasta Świętochłowice w przedziale wiekowym od 7 do 18 lat, dotkniętych problemem alkoholowym. Głównym celem przedsięwzięcia była integracja oraz aktywizacja dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz środowisk zagrożonych marginalizacją społeczną.

ZADANIE NR 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Na realizację powyższego zadania Gmina Świętochłowice przeznaczyła środki finansowe w wysokości 53 384,00 zł. W ramach tych środków zrealizowano następujące zadania:

Gimnazjum nr 5

1. Organizacja warsztatów profilaktycznych dla uczniów klas drugich: „Ty a substancje psychoaktywne” (prelegent);

2. Organizacja wywiadówki profilaktycznej dla rodziców: „Pokusy XXI wieku” (prelegent);
3. Organizacja konkursów oraz prelekcji dla młodzieży w ramach obchodów Szkolnego Dnia Profilaktyki „Młodość – Trzeźwość” (prelegent, zakup materiałów papierniczych i nagród).

SP nr 19

Zakup nagród dla dzieci w konkursach organizowanych w ramach realizacji „Dnia profilaktyki” oraz „Bezpiecznego tygodnia”. Konkursy były związane z tematyką przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Zrealizowane zostały następujące cele: uświadomienie uczniom, czym jest uzależnienie, kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia, propagowanie zdrowego stylu życia, budowanie współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników działań wychowawczych i profilaktycznych, rozwijanie więzi w grupie i poczucia odpowiedzialności za nią, wyposażenie uczniów, nauczycieli i rodziców w wiedzę pozwalającą dostrzegać związki między używaniem substancji psychoaktywnych, alkoholu a innymi problemami pojawiającymi się w życiu człowieka.

Zespół Szkół Specjalnych

Organizacja turnieju piłki nożnej (chłopcy) i „dwa ognie” (dziewczęta) pod hasłem „Trzeźwy umysł”. Młodzież miała możliwość sprawdzenia swoich umiejętności w sportowej rywalizacji z rówieśnikami. Celem zajęć była popularyzacja dyscypliny sportu (jako uczestnik i jako kibic), przedstawiono jak i gdzie na terenie miasta można spędzić czas wolny na sportowo, co sprzyja utrzymaniu dobrej kondycji fizycznej i profilaktyce zdrowotnej. Uczestnicząc w turnieju młodzież uczyła się współdziałania w zespole, zasad fair play i poszanowania przeciwnika. Uczestnicy turniejów otrzymali poczęstunek oraz nagrody w postaci sprzętu sportowego, który zostanie wykorzystany na zajęciach sportowo – rekreacyjnych.

SP nr 4

Organizacja dnia profilaktyki dla wszystkich uczniów Szkoły Podstawowej nr 4, w ramach którego uczniowie udali się wraz z nauczycielami do kina na projekcję filmu związanego z zagadnieniem profilaktyki. Uczniów podzielono na 2 grupy, ze względu na wiek, a co za tym idzie inne możliwości poznawcze oraz intelektualne. Po projekcji filmu w każdej klasie, odbyły się zajęcia z wychowawcami, podczas których omówiono najważniejsze zagadnienia z zakresu profilaktyki, zapoznano uczniów z podstawową terminologią oraz zagrożeniami wynikającymi z niestosowania się do określonych reguł życia społecznego. Ponadto każda klasa zaprezentowała plakat, przygotowany z myślą o Dniu profilaktyki. Zwycięzcy konkursu otrzymali dyplomy.

ZSO nr 1

1. Organizacja szkolnych konkursów z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia (zakupiono nagrody dla uczniów)
Przeprowadzono następujące konkursy:
  - a) konkurs fotograficzny „Zdrowy styl życia”,
  - b) konkurs na miniaturę filmową / plakat „Trzymaj formę”,
  - c) konkurs na plakat „ STOP uzależnieniom”,
  - d) konkurs na hasło z zakresu profilaktyki uzależnień / zdrowego stylu życia.
2. Organizacja szkoleń profilaktycznych dla młodzieży „ Moje NIE dla uzależnień” (zakup materiałów i poczęstunku);
3. Prowadzenie lekcji wychowawczych z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, promocji właściwych zachowań z wykorzystaniem środków multimedialnych (zakup materiałów filmowych do zajęć „Lekcje przestrogi”);
4. Realizacja programu „Trzymaj formę” promującego życie bez używek i zdrowy styl życia. (zakup nagród dla uczniów).

ZSO nr 2

Zorganizowano wyjazd profilaktyczno - wychowawczy młodzieży do Kucob w dniach 26 - 30. 09.2013 r. Podczas wyjazdu odbywały się zajęcia wychowawcze, integracyjne i warsztaty profilaktyczne. Młodzież uczestniczyła w ciekawych zajęciach, podczas których doskonalila umiejętności współpracy z innymi, rozwiązywania problemów, umiejętności organizowania czasu wolnego, przestrzegania norm społecznych.

SP nr 17

Zakupiono sprzęt sportowy dla uczniów. Zakup przyrządów sportowych przyczynił się do uatrakcyjnienia i lepszego wykorzystania istniejącej w szkole bazy sportowej. Dzięki przedsięwzięciu możliwe było:

- skuteczniejsze realizowanie założeń poprawy sprawności fizycznej dzieci,
- czynne spędzanie wolnego czasu przez uczniów i doskonalenie umiejętności potrzebnych w grach i zabawach.

Uczniom zostały zapewnione odpowiednie warunki prowadzące do zdrowego rozwijania osobowości. Uczniowie chętnie uczestniczyli w przedsięwzięciach z zakresu kultury fizycznej. Poprzez swój liczny udział pokazali, że interesuje ich sport. W trakcie realizacji zadania uczniowie wykazali, że potrafią działać na rzecz innych, potrafią włączyć się

w rytm pracy zespołu. W zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez nauczycieli w-fu uczniowie byli przygotowywani do różnego rodzaju rozgrywek takich jak: mini koszykówka, piłka siatkowa, gry zespołowe ogólnorozwojowe, tenis stołowy.

SP nr 8

Zorganizowano pozalekcyjne zajęcia sportowe połączone z zawodami sportowymi. Zajęcia i zawody sportowe przeprowadzano w pływaniu, grach zespołowych oraz grach i zabawach dla dzieci w klasach I-III. W celu przeprowadzenia zawodów istniała konieczność zakupu sprzętu sportowego głównie piłek i siatek do gier zespołowych. Uczniowie uczestniczący w tych zajęciach byli dodatkowo przygotowywani do reprezentowania szkoły w rywalizacji sportowej na terenie miasta, a także mieli okazję do właściwego zagospodarowania wolnego czasu.

SP nr 3

1. Warsztat profilaktyczny dotyczący uzależnień „Jestem wolny mam przewagę” dla uczniów klas III,IV,V (terapeuta z Centrum Działań Profilaktycznych);
2. Warsztat dla klas 1-3 „Magia, czy oszustwo”, który miał na celu uświadomić uczniom od czego można się uzależnić, jak owo uzależnienie wpływa na życie - wskazane zostały negatywne skutki uzależnienia;
3. Warsztat dla uczniów klas 4-6 - „Nie wszystko złoto” dotyczący uzależnień od alkoholu. (terapeuta z Centrum Działań Profilaktycznych).

Zespół Szkół i Pracy Pozaszkolnej

Przeprowadzono wieloetapowy konkurs w rywalizacji klas Gimnazjum nr 3 w ramach programu „Dziękuję, nie piję”. Młodzież miała za zadanie przedstawić scenkę rodzajową oraz wykonać plakat przedstawiający profilaktykę problemu alkoholowego. W efekcie, w szkole powstały prezentacje oraz wystawa poświęcona problemowi używek (zakupiono nagrodę dla zwycięskiej klasy).

SP Specjalna nr 10

1. Zorganizowano zajęcia z udziałem woja, który przeprowadził zabawy integracyjne mające na celu kształtowanie zainteresowań dzieci, poszerzenie wiedzy na temat regionu i jego historii. Uczniowie mieli możliwość poznania dawnego uzbrojenia i sztuk walki oraz udziału w różnych konkurencjach sprawnościowych przez niego przeprowadzonych. Zajęcia pokazywały jak można ciekawie spędzić czas wolny, uczyły współdziałania i zdrowej rywalizacji. Rozwijały zachowania prospołeczne, uczyły

wrażliwości i poczucia własnej wartości. Pokazały, że sukces każdego z osobna składa się na sukces ogółu;

2. Wyjazd dzieci na zajęcia do Bojkowy celem wzięcia udziału w bezpłatnych zajęciach profilaktycznych przeciwdziałających alkoholizmowi i narkomanii „Jestem wolny od nałogów”. Zajęcia uzmysłowiły dzieciom jak bardzo szkodliwe dla zdrowia są nałogi oraz jak wielką szkodę wyrządzają najbliższej rodzinie nałogowca. Po ciekawej prezentacji multimedialnej dzieci uczestniczyły w konkursie plastycznym „Wolni od nałogów”, gdzie prezentowano ciekawy sposób spędzania swojego wolnego czasu;
3. Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych dla 37 uczniów pn. „Od Inu do tkaniny”. Zajęcia miały na celu przeciwdziałanie niewłaściwym zachowaniom uczniów, wyrabianie kultury i poszanowania tradycji oraz szacunku do pracy (Izba Tradycji „Wiejska Chata” w Gliwicach).

SP nr 2

Wprowadzono system motywacyjny „Asy dla każdej klasy”, który ma na celu wzmocnienie pozytywnych zachowań i inicjatyw własnych dzieci celem zapobiegania negatywnym zachowaniom w szkole i poza nią. Wprowadzony system nagradzania pozwala stwierdzić, że uczniowie są bardziej zaangażowani, wzajemnie się mobilizują, pomagają sobie, a klasy tym samym się integrują. Widoczna jest mniejsza ilość konfliktów i zachowań agresywnych. Uczniowie uczą się samodyscypliny, współodpowiedzialności i pracy zespołowej. Wtórnią korzyścią jest nabywanie przez uczniów umiejętności komunikacji, wyrażania emocji i radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Wzmocnienie inicjatyw własnych uczniów spowodowało, że uczniowie nie tylko chętniej przynoszą materiały potrzebne do zajęć, ale także wykazują większą dbałość o swój wygląd, wygląd klasy i czystość w szkole. Podejmowane w szkole akcje charytatywne cieszą się dużo większym zainteresowaniem. Asy za systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych spowodowały, że uczniowie liczniej i chętniej biorą udział w zajęciach, które stanowią dla nich alternatywny sposób spędzania czasu wolnego. Wprowadzony wolontariat czyli pomoc uczniów starszych wobec młodszych kolegów rozwija u nich zachowania i postawy prospołeczne. System motywacyjny „Asy dla każdej klasy” wpisany jest do szkolnego programu wychowawczego, który jest integralną częścią programu profilaktyki.

Uczniowie w systemie motywacyjnym „Asy dla każdej klasy” zdobywali następujące nagrody:

- Wyjście do sali zabaw „Kangurek” dla 2 klas
- Warsztaty taneczne break dance dla 2 klas
- Warsztaty artystyczne dla 1 klasy
- Wyjście do kina i spotkanie z Mikołajem dla 1 klasy

Zespół Szkół Ekonomiczno - Usługowych

Wystawiono na terenie szkoły spektakl profilaktyczny pt. „Uczyń mnie drzewem”. Powyższy spektakl bardzo szeroko obejmował tematy profilaktyczne odnosząc się do przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, nikotynizmowi, zachowaniom ryzykownym i kontaktem z grupami o niekonstruktywnym wpływie (Teatr Prowincja z Mikołowa).

SP nr 1

Przeprowadzono zawody sportowe „Sposób na nudę” i konkursy taneczne oraz muzyczne „Mam talent”. Zawody sportowe polegały na rywalizacji w pływaniu różnymi stylami (kraul, grzbiet, żabka). W konkursie muzycznym uczniowie zaprezentowali swoje umiejętności wokalne i taneczne. Zawody oraz konkursy miały na celu przygotowanie dzieci do współzawodnictwa sportowego, zwiększenia aktywności ruchowej, zagospodarowania i sposobu spędzania czasu wolnego. W związku z przeprowadzeniem zawodów sportowych i konkursów muzycznych sfinansowano niezbędne wydatki związane z organizacją powyższych imprez.

Młodzieżowy Dom Kultury im. Władysława Broniewskiego w Świętochłowicach

1. Wystawiono spektakl profilaktyczny, który został zaprezentowany mieszkańcom Świętochłowic w czasie grudniowego koncertu MDK (zakup pomocy dydaktycznych);
2. Wykonanie przez grupy plastyczne prac o szeroko pojętej tematyce profilaktycznej, które zaprezentowano jako wystawę towarzyszącą wspomnianemu wyżej koncertowi (zakup pomocy dydaktycznych).

Ośrodek Sportu i Rekreacji „Skalka”

W 2013 r. zorganizowano zawody sportowo – rekreacyjne skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Statutowa działalność Ośrodka w swoim podstawowym założeniu ma na celu zapewnienie wolnego czasu mieszkańcom Miasta Świętochłowice. Organizując zajęcia i imprezy OSiR „Skalka” promuje zdrowy tryb życia bez nałogów i w sportowej, kulturalnej atmosferze.

W ramach zadania nr 3 Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2013 OSiR „Skalka” zorganizował następujących przedsięwzięcia:

- XI Mistrzostwa Świętochłowic Szkół Podstawowych, Gimnazjalnych i Ponadgimnazjalnych w Narciarstwie Alpejskim i Snowboardzie,
- XVIII Ogólnopolski Bieg Uliczno Przełajowy „Świętochłowice 2013”,

- Drużynowe Mistrzostwa Szkół Podstawowych w Pływaniu, Sztafeta Pływacka, Grand Prix Ligi Spławikowej,
- Mistrzostwa Szkół Gimnazjalnych, Ponadgimnazjalnych, w Plażowej Piłce Siatkowej, Czwórbój Szkół Podstawowych,
- Obchody 700-lecia Świętochłowic,
- Mistrzostwa Szkół Ponadgimnazjalnych w Szachach,
- Turniej Piłki Nożnej Szkół Podstawowych z okazji Dnia Dziecka,
- I Noc Profilaktyki,
- Turniej Siatkonogi,
- Turnieje Piłki Nożnej,
- Mistrzostwa Miasta Świętochłowice w Plażowej Piłce Siatkowej,
- Wakacyjny Turniej Piłki Nożnej Szkół Gimnazjalnych „Lato w mieście 2013”,
- Biegi Sztafetowo – Przelajowe Szkół Podstawowych, Gimnazjalnych i Ponadgimnazjalnych,
- Mistrzostwa Szkół Gimnazjalnych w Piłce ręcznej,
- Pierwszy Świętochłowski Biathlon Amatorów o Puchar Prezydenta Miasta,
- Szachowe Mistrzostwa Szkół Podstawowych,
- Turniej Gier i Zabaw Szkół Podstawowych,
- Mistrzostwa Szkół Podstawowych w Mini Koszykówce,
- Mistrzostwa Szkół Ponadgimnazjalnych w Piłce Nożnej, Tenisie stołowym, Piłce Koszykowej, Szachach, Piłce Siatkowej,
- Mistrzostwa Szkół Gimnazjalnych w szachach i piłce koszykowej,
- XIX Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Prezydenta Miasta Świętochłowice,
- XV Ogólnopolskie Zawody Strzeleckie o Puchar Prezydenta Miasta,
- Grand Prix 2013 w Trójboju Siłowym,
- Piknik Militarny,
- Święto Miasta,
- Turniej drużyn podwórkowych,
- Mecz towarzyski Samorządowcy- Działkowcy.

ZADANIE NR 4

Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. Wspieranie działań grup samopomocowych oraz klubów abstynenta skierowanych do mieszkańców Świętochłowic, w tym: organizacja turnusów terapeutycznych dla osób uzależnionych; treningi rozwoju osobistego dla osób po leczeniu odwykowym; dofinansowanie imprez i sesji wyjazdowych promujących trzeźwość i pomocnych w rehabilitacji osób po odbytych leczeniu odwykowym, zgodnie z Zarządzeniem nr 225/2013 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 11.04.2013 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji w 2013 roku zadania publicznego Miasta Świętochłowice z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na powyższy cel przewidziano kwotę w wysokości 35 000,00 zł.

W ramach konkursu wybrano ofertę **Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „Spróbuj z Nami”** - które zrealizowało w 2013 r. powyższe zadanie publiczne Miasta Świętochłowic poprzez m.in.:

1. inicjowanie i prowadzenie grup spotkaniowych (spotkania rodzinne, spotkanie wigilijno – opłatkowe), grup wsparcia, warsztatów terapeutycznych;
2. prowadzenie stałej informacji o działalności stowarzyszenia (bezpośrednie rozmowy z osobami potrzebującymi pomocy, strona internetowa, wizytówki, ulotki);
3. wspólne wyjazdy członków stowarzyszenia mające charakter krajoznawczo - poznawczy oraz duchowy np. Częstochowa, Licheń 2013, Bieszczady – 2013;
4. organizację bądź pomoc w organizacji oraz udział w imprezach kulturalno-sportowych mających na celu promocję życia w trzeźwości tj. XX rocznicy powstania Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „Spróbuj z Nami”, obchody rocznicowe klubów ościennych miast, zawody pn. „Trzeźwe Wędkowanie”, turnieje tenisa stołowego, turnie piłkarskie klubów abstynenckich, imprezy dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym itp.;
5. rehabilitację członków klubu oraz pacjentów ORPA poprzez udział w zajęciach sportowych na sali gimnastycznej oraz na basenie.

Z up. Prezydenta Miasta
Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta

Bartosz Karcz